

Gäller för: Verksamhet Medicin Geriatrik och Akutmottagning Östra

Giltig från: 2024-05-23

Innehållsansvar: Sofia Ekdahl, (sofek1), Verksamhetschef

Giltig till: 2026-05-21

Granskad av: Henrik Norrsell, (henno4), Sektionschef

Godkänd av: Sofia Ekdahl, (sofek1), Verksamhetschef

# Läkemedelshantering - slutenvård

## Revideringar i denna version

Inga revideringar i denna version.

## Syfte

Ge instruktioner för hantering och användning av läkemedel inom verksamhetsområde Medicin, Geriatrik och Akutmottagning, Östra, Område 2.

## Ansvar

Respektive linjeförordnad ansvarar för att rutinen är känd och följs.

## Arbetsbeskrivning

Instruktion för hantering och användning av läkemedel på Medicinkliniken, SU/Östra.

### Läkemedelshantering

- Ansvar
  - Verksamhetschef
    - Om annan än verksamhetschef innehar det medicinska ledningsansvaret så skall detta vara dokumenterat, och ansvar för läkemedelshantering åvilar då denne/denna.
    - Övergripande ansvar
      - Att information finns kring gällande författningar och riktlinjer för läkemedelshantering förs ut i verksamheten.
      - Att följa upp hur dessa efterlevs inom kliniken.
      - Att vid eventuella avvikelser i läkemedelshantering tillse att säkerhetshöjande åtgärder vidtages.

- Vårdenhetschef
  - Att information finns kring gällande författningar och riktlinjer för läkemedelshantering förs ut i verksamheten.
  - Att följa upp hur dessa efterlevs inom kliniken.
  - Att vid eventuella avvikelser i läkemedelshantering tillse att säkerhetshöjande åtgärder vidtages.
  - Att inom vårdenheten utse och skriftligen dokumentera ansvariga för läkemedelsrekvisition, samt hålla sjukhusapoteket informerade om dessa.
  - Att inom vårdenhet utse och skriftligen dokumentera ansvarig för beställning och hantering av narkotiska preparat.
  - Att läkemedel förvaras i läkemedelsförråd, och om undantag från detta finns så skall sådana läkemedel tydligt vara förtecknade i enhetens läkemedelsinstruktion och godkända av medicinskt ansvarig verksamhetschef.
  - Att årligen tillse att extern granskning av den lokala läkemedelshanteringen genomföres via apoteket.
  - Att skriftliga rutiner för introduktion av nya sköterskor i läkemedelshantering finns och efterlevs.
  - Tillse att instruktion för förvaring av gas finns på enheten och att kontroll av medicinsk gas sker dagligen av namngiven person.
- Sektionschef
  - Att skriftliga rutiner för introduktion av läkare i läkemedelsordination och hantering av Melior läkemedelsmodul finns och efterlevs.

## Läkemedelsordination

- Läkares ordination
  - Läkemedel ska ordinerars i Melior läkemedelsmodul, där tydligt skall framgå preparatets varunamn, styrka, mängd, administrationsätt samt tidpunkt för administrering. Ordinerande läkares samt administrerande sköterskas signatur (elektronisk) skall finnas.
  - I akuta situationer kan ordinationer ske muntligen. Dessa ordinationer skall i efterhand dokumenteras och signeras i Melior av såväl ordinerande läkare som administrerande sköterska.
  - Vid behovs- ordination kan göras i Melior (tex insulin Actrapid 4E vid P-glucos > 15mmol/l). Ordinationen ska då skrivas som en ”vb” ordination där det i anvisningen till ordinationen tydligt skall framgå under vilka omständigheter som ordinationen skall gälla. Ansvarig sköterska gör behovsbedömningen med ledning av anvisningen. Vid behovs-ordinationer skall omvärderas fortlöpande, och användas med återhållsamhet.

- Ordination enligt generellt direktiv
  - Avser ordination av läkemedel (tex. Atropin) som gäller på en viss enhet (tex. HIA) vid vissa angivna tillstånd (tex. bradykardi med påverkan) utan att en särskild individuell ordination behöver ges.
  - Generella ordinationer skall finnas dokumenterade för:
    - Medicinkliniken
    - Varje enhet
  - Observera att sköterska inom medicinkliniken ej kan ha delegering på att ordinera läkemedel. Sköterska kan endast bereda och administrera ordination, individuellt dokumenterad eller enligt generellt direktiv.

### Överkänslighet och intolerans

- Överkänslighet och intolerans mot läkemedel skall dokumenteras i Melior Läkemedelsdel under därför avsedd rubrik samt i Melior journaltext. I Melior Läkemedelsdel skall typ av reaktion även dokumenteras.

### Val av läkemedel

- Rekommenderade preparat: Vid ordination av läkemedel skall som regel väljas sådana likvärdiga alternativ som finns förtecknade i Västra Götalands läkemedelskommittés sjukhuslista.
- Synonympreparat: Sköterska får endast undantagsvis ersätta ett ordinerat läkemedel med synonympreparat som är godkänt enligt apotekets förteckning. Med ”undantagsvis” menas sådana situationer där fördröjning av läkemedelsadministrering annars ej kan undvikas. Ordination skall snarast anpassas av ansvarig läkare så att denna överensstämmer med det synonympreparat som tillhandahålls i vårdenhetens eller klinikens läkemedelsförråd.

## Uppföljning och utvärdering

Revisionsansvarig ansvarar för uppföljning och utvärdering. Avvikelse hanteras enligt SUs riktlinjer för MedControl Pro.

# Information om handlingen

**Handlingstyp:** Rutin

**Gäller för:** Verksamhet Medicin Geriatrik och Akutmottagning Östra

**Innehållsansvar:** Sofia Ekdahl, (sofek1), Verksamhetschef

**Granskad av:** Henrik Norrsell, (henno4), Sektionschef

**Godkänd av:** Sofia Ekdahl, (sofek1), Verksamhetschef

**Dokument-ID:** SU9772-1276147733-100

**Version:** 9.0

**Giltig från:** 2024-05-23

**Giltig till:** 2026-05-21